Aan de colleges van de deelnemende gemeenten
van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Datum:	4 juli 2025	**Behandeld door:**	5.1, 2, e
Betreft:	Maatschappelijke weerbaarheid	**Uw kenmerk:**	
Kenmerk:	DIV 2025-113	**Bijlagen:**	geen

Geacht college,

De gevolgen van geopolitieke spanningen en hybride dreigingen worden steeds tastbaarder. Dit maakt de noodzaak van het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid groter. Op mijn verzoek is veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) gestart met het programma Weerbaarheid (zie mijn brief van 17 maart 2025 (DIV 2025-50)). Nu informeer ik u over de voortgang van dit programma en bij de gemeenten in de regio. Ik verzoek u om deze brief door te geleiden naar de gemeenteraad, zodat ook de raadsleden op de hoogte zijn van de inspanningen op deze maatschappelijk opgave.

Programma Weerbaarheid Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Dit voorjaar is VrAA gestart met het Programma Weerbaarheid. Doel van het programma is het vergroten van de weerbaarheid in de regio bij 72 uur grootschalige stroomuitval.
Het programma bestaat uit vier pijlers:

1. **Risicocommunicatie** gericht op het versterken van de zelf- en samenredzaamheid van de bewoners, bezoekers en bedrijven in de regio.
2. Het versterken van de **continuïteit** van de eigen organisatie en het maken van gezamenlijke keuzes over back-up-voorzieningen met hulpdiensten en gemeenten.
3. Het opzetten van een regionaal dekkend netwerk van coördinerende **noodsteunpunten** en lokale noodsteunpunten.
4. In gesprek met **netwerken van vitale infrastructuur en organisaties** om de impact van stroomuitval in beeld te brengen en om sleutelbesluiten voor te bereiden.

Het vergroten van de weerbaarheid is een gezamenlijke opgave voor de gemeenten en de veiligheidsregio. Amsterdam heeft hiervoor een complementair programma opgezet, evenals de vijf Amstellandgemeenten gezamenlijk. In de uitvoering werken regio en gemeenten nauw samen.

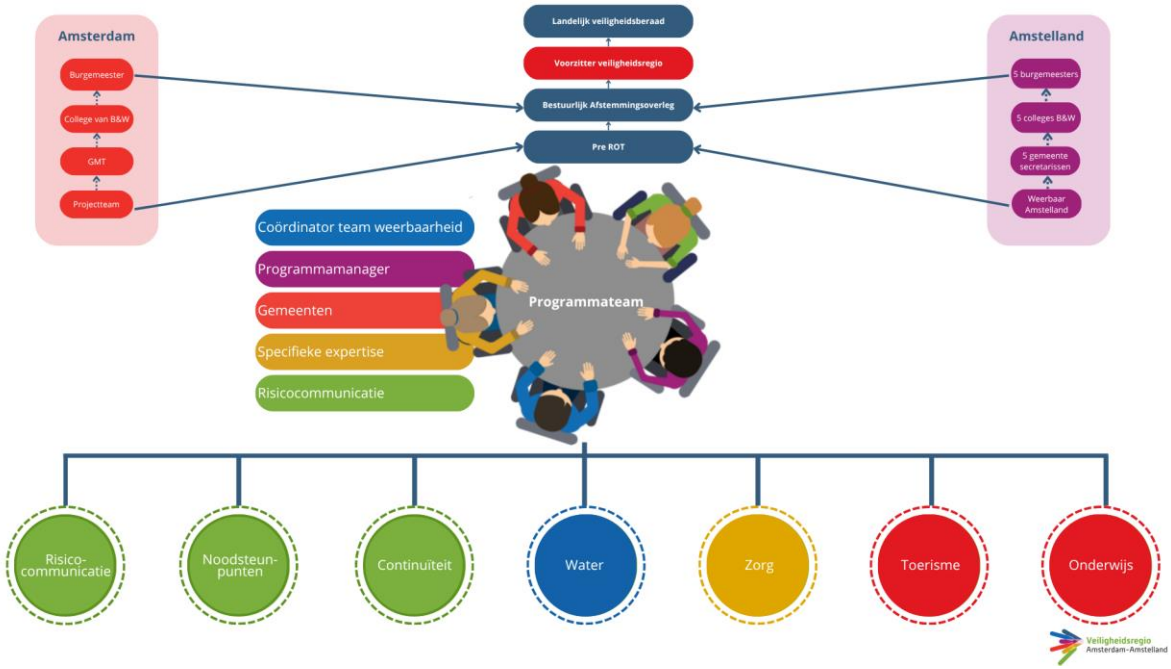
Bezoekadres
Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres
Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Programma-organisatie in de pre-crisisfase
We bevinden ons op dit moment in de zogenoemde ‘koude fase’ van een potentiële crisis. Veiligheidsregio, gemeenten, politie, GHOR, brandweer en waterschap stemmen tweewekelijks de maatregelen af in een pre-Regionaal Operationeel Team (pre-ROT). De burgemeesters, hoofdofficier van justitie, dijkgraaf en hoofden van de hulpdiensten komen regelmatig bijeen in het regionaal Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) Weerbaarheid.

Onderstaande infographic geeft een schematische weergave van de programma-organisatie. Vanuit deze structuur kunnen we met de juiste urgentie sturen op de uitvoering van de programma’s en gezamenlijk maatregelen nemen die de weerbaarheid verhogen.

Risicocommunicatie
Het is belangrijk dat bewoners, bedrijven en bezoekers weten hoe zij zich kunnen voorbereiden op langdurige grootschalige stroomuitval. De komende tijd richten we ons met risicocommunicatie vooral op het versterken van zelf- en samenredzaamheid. Dit zorgt ervoor dat de nood- en hulpdiensten zich meer kunnen richten op kwetsbare groepen die hulp het hardste nodig hebben. De rijksoverheid communiceert veel over weerbaarheid; de media besteedt hier veel aandacht aan. Dat helpt al bij de bewustwording. Vanuit VrAA en de NCTV staan campagnematerialen klaar die gemeenten kunnen gebruiken voor de risicocommunicatie naar hun inwoners. In het najaar intensiveert de Rijksoverheid de landelijke campagne ‘Denk Vooruit’. In aansluiting hierop kunnen de gemeenten in de regio onder andere een informatiewebsite lanceren.

Bezoekadres
Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres
Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Continuïteit eigen organisatie

Juist ten tijde van ontwrichting van de samenleving is het belangrijk dat de crisisorganisatie en de hulpdiensten hun werk kunnen blijven doen. Veiligheidsregio, brandweer, politie, GHOR en gemeenten herijken hun continuïteitsplannen en stemmen gezamenlijke maatregelen af in het pre-ROT. VrAA treft maatregelen om te zorgen dat de brandweerkazernes kunnen blijven functioneren bij grootschalige stroomuitval. Het regionaal crisiscentrum blijft dan draaien. VrAA, hulpdiensten en gemeenten werken aan gezamenlijke alternatieve middelen voor de onderlinge communicatie. Ook wordt bekeken hoe de communicatie tijdens crises naar bewoners, bedrijven en bezoekers robuuster gemaakt kan worden. De lessen uit de coronacrisis zijn meegenomen in de versterking van de crisisstructuur.

De gemeenten in de regio beoordelen welke gemeentelijke processen moeten blijven functioneren tijdens langdurige grootschalige stroomuitval (bijvoorbeeld het bedienen van sluizen, de inkomensvoorziening aan minima, uitvaartverzorging en de continuïteit van de gemeentelijke besluitvorming) en wat hiervoor nodig is.

Noodsteunpunten

Als de normale informatievoorziening (internet, telefoon, televisie) niet meer functioneert, moeten inwoners ergens anders informatie kunnen halen. Ook voor sommige basisvoorzieningen zijn alternatieve distributiekanalen noodzakelijk. Hier kan een landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten uitkomst bieden. Dit netwerk moet in de eerste dagen van een langdurige crisis operationeel gemaakt worden. De bestuurlijke tafel weerbaarheid (VNG, Veiligheidsberaad en J&V) stelt uitgangspunten op waar deze noodsteunpunten aan moeten voldoen. Tegelijkertijd stellen VNG en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) een landelijke maatstaf op die beschrijft hoe zo'n landelijk dekkend netwerk eruit kan zien. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen coördinerende noodsteunpunten (waarvoor de brandweerkazernes in beeld zijn) en lokale noodsteunpunten. De maatstaf beschrijft welke functies een noodsteunpunt minimaal zou moeten bieden en wat ervoor nodig is om dat te kunnen doen.

VrAA is een pilot gestart met drie brandweerkazernes als coördinerend noodsteunpunt: Aalsmeer, Osdorp en Nico (bij de IJ-tunnel in Amsterdam). In de pilot wordt ook de samenwerking met lokale noodsteunpunten getest. Daarom is de keuze voor de brandweerkazernes in samenspraak met de betreffende gemeenten tot stand gekomen. De gemeenten bepalen welke locaties geschikt zijn (te maken) als lokale noodsteunpunten en welke functies zij daarin willen onderbrengen. Hier is lokaal maatwerk mogelijk. Op basis van de uitkomsten van de pilot en afhankelijk van het vrijkomen van financiële middelen vanuit het Rijk, richten gemeenten en VrAA vervolgens gefaseerd noodsteunpunten in.

Netwerken van vitale infrastructuur

Langdurige grootschalige uitval van elektriciteit zorgt voor verstoring en uitval van andere vitale voorzieningen. Denk aan het tanken van brandstof, het ophalen en verwerken van afval, de distributie van voedsel en medicijnen, verkeerslichten, pinautomaten.

De Rijksoverheid stimuleert vitale sectoren om maatregelen te treffen om de continuïteit te verhogen en daarmee de maatschappij als geheel weerbaarder te maken. VrAA en gemeenten zijn in gesprek met de regionale aanbieders van vitale diensten en producten om de bewustwording te vergroten en om besluiten hierover voor te bereiden.
Dit doen we aan zogenaamde deeltafels. Een van die deeltafels is de gezondheidszorg. De GHOR is al enige tijd in gesprek met de zorgpartners in de regio Amsterdam-Amstelland. Dit zijn zorgpartners vanuit de acute zorg (zoals de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en ziekenhuizen) en vanuit de niet-acute zorg (zoals verpleging, verzorging en thuiszorg). Samen met deze zorgpartners wordt bekeken wat de impact van langdurige stroomuitval is op de kritieke zorgprocessen en welke maatregelen nodig zijn om de zorg draaiende te kunnen houden. Zowel binnen de eigen instelling als voor de gehele zorgketen.
Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht is actief betrokken bij het programma om de impact van een grootschalige stroomstoring op de waterveiligheid en waterkwaliteit in kaart te brengen. Aan de deeltafel water voeren we ook het gesprek met de drinkwaterbedrijven.

Tot slot
Het thema weerbaarheid staat volop in de belangstelling. Steeds meer mensen en bedrijven zijn zich bewust van de risico's en de noodzaak zich daarop voor te bereiden. Daardoor komen veel initiatieven in de samenleving en bij organisaties en bedrijven nu steeds meer op gang. We willen daarbij niet in de 'risicoregelreflex' te stappen; het is niet mogelijk om alle risico's weg te nemen. Tegelijkertijd zien we dat een aanzienlijk deel van de samenleving nog geen voorbereidingen treft. Ik zal samen met mijn regio-collega's aansturen op het verder vergroten van de bewustwording en het treffen van steeds meer praktische maatregelen die ons weerbaarder maken zodat onze samenleving een eventuele crisis beter aankan.
In het gunstige geval treffen we deze maatregelen alleen voor de zekerheid. Maar we kunnen het ons niet permitteren om afwachtend te zijn. Weerbaarheid en de praktische en strategische voorbereiding op crisissituaties is een thema waar we de komende jaren flinke stappen in te zetten hebben. Niet geredeneerd vanuit angst, maar vanuit een bewuste en verstandige keuze om samen een betere uitgangspositie te hebben mochten crises zich onverhoopt toch voordoen.

Met vriendelijke groet,

Femke Halsema
Voorzitter Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Bezoekadres
Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres
Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl